

La meitat dels antibiòtics es consumeixen incorrectament

El mal ús d'aquests fàrmacs provoca que deixin de ser eficaços per tractar infeccions

LARA BONILLA
 BARCELONA

Només la meitat dels antibiòtics que es consumeixen globalment s'utilitzen correctament. Ja sigui perquè es prescriuen erròniament per tractar malalties que no en requereixen, com la grip o el refredat, i fins i tot algunes bronquitis i otitis, perquè no es compleix el tractament o perquè ens automediquem. El mal ús dels antibiòtics i l'ús excessiu que se'n fa, tant a nivell humà com en la producció agropecuària, estan provocant que deixin de ser eficaços per tractar algunes infeccions. La resistència als antibiòtics és un problema de salut de primer ordre. Provoca 700.000 morts a l'any globalment (25.000 a la Unió Europea) i, si no s'hi posa remei, els experts calculen que l'any 2050 poden morir més persones al món per resistència als antibiòtics (10 milions) que per càncer (8,5 milions).

La bioresistència és la capacitat dels microorganismes de resistir tractaments antibiòtics. És a dir, són els microorganismes els que es fan resistents als antibiòtics i no les persones o els animals. El problema és greu, perquè els antibiòtics són fàrmacs que ajuden a tractar una gran varietat de malalties infeccioses i hi ha casos en què han deixat de tenir efecte, com la gonorrea. També s'han generat resistències a alguns tipus de pneumònies, sobretot les adquirides a l'hospital. Per exemple, en alguns països els antibiòtics ja no són eficaços en més de la meitat dels malalts amb infeccions de *Klebsiella pneumoniae*, un bacteri intestinal comú que causa infeccions com la pneumònia o les infeccions dels nounats i dels pacients ingressats en unitats de cures intensives.

Aquest problema també pot afectar els programes de trasplantament

QUÈ POTS FER PERQUÈ ELS ANTIPIÒTICS FUNCIONIN?

Font: Departament de Salut
 Gràfic: M. Asín

COMPLIR EL TRACTAMENT PRESCRIT

Prendre sempre el **tractament prescrit**, encara que ens trobem millor abans d'acabar-lo

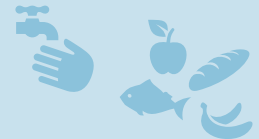
PORTAR ELS ANTIPIÒTICS SOBRRANTS A LA FARMÀCIA

No llençar els antibiòtics sobrants a les escombraries per evitar contaminar el medi ambient

MANTENIR UNS HÀBITS HIGIÈNICS

Rentar-nos les mans i **manipular els aliments higiènicament**

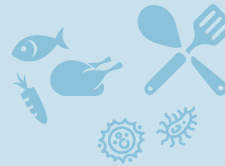
NO AUTOMEDICAR-SE

Prendre antibiòtics només **quan un professional de la salut els recepti**

CUINAR BÉ ELS ALIMENTS

Ajuda a **eliminar els bacteris resistents** als antibiòtics

FALS

Les persones, **en menjar carn d'animals que han pres antibiòtics**, es fan resistents

CERT

Qui desenvolupa resistències són els bacteris, que poden arribar a les persones des del:

- Medi
- Animals
- Aliments
- Altres persones
- Aigua

o algunes cirurgies, com les cesàries o les operacions de pròtesi de maluc, que es poden convertir en procediments de risc elevat.

"Això significa que hi ha malalts que no es curen i has de canviar d'antibiòtics. En alguns casos, no tens prou temps i el pacient mor o té complicacions serioses, perquè no és el mateix no encertar l'antibiòtic en cas de gonorrea, que és lleu, que en una sèpsia", explica Juan Pablo Horcajada, cap del servei de malalties infeccioses de l'Hospital del Mar. Espanya, juntament amb Itàlia i Grècia, és dels països líder en consum d'antibiòtics. "Hi ha una

correlació entre l'ús d'antibiòtics i la quantitat de resistències que es generen", diu. "Cada cop costa més encertar un antibiòtic que sigui eficaç", afegeix Carme Chacón, subdirectora general de Protecció i Seguretat Alimentària del departament de Salut.

El fenomen de la resistència als antibiòtics no és nou, és tan antic com els mateixos bacteris. Són les seves eines de defensa. Però tot i que els microorganismes desenvolupen una resistència natural, l'abús o el mal ús dels antibiòtics accelera la propagació de microorganismes resistents. "Si sempre es recorre a l'úl-

Perill
 Aquesta resistència pot provocar més morts el 2050 que el càncer

tima generació d'antibiòtics, estem hipotecant la utilitat futura per tractar noves infeccions", raona Chacón.

El primer pas en relació amb la resistència als antibiòtics és prendre's el problema seriosament. "La societat ha de ser conscient del problema, perquè així s'alinearà més amb els professionals. Ens sentim abandonats", diu Horcajada, que reclama també més inversió en recerca. Els pacients han de ser responsables. "L'antibiòtic es veu com una molècula que cura i no fa mal i la gent el fa servir com si fos suc de taronja, i és un medicament que té un impacte ecològic", alerta Horcajada.